

výměře doživotního těžkého žaláře, aniž tím vykročil z mezí trestní sazby, zakládající se na přitěžujících okolnostech, v zákoně jmenovitě uvedených.

Čís. 551.

Urážka na cti dle § 491 tr. zák. jest činem úmyslným, byť se nevyžadoval úmysl, uraženému ublížiti.

(Rozh. ze dne 3. října 1921, Kr I 765/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 12. května 1920, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti dle §§ 491 a 493 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska zmatečního důvodu dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. vytýká stížnost, že není správným názor rozsudku, jako by soukromému obžalobci náleželo prokázati, že obžalovaný znal obsah letáků, a uplatňuje dále, že jsou tu takové pŕtahy, že na jejich základě lze takřka s jistotou usuzovati, že obžalovaný obsah letáků, když je rozšiřoval, znal. Než stížnost přezírá, že soud výslovně zjiřtuje, že žádný svědek této okolnosti nepotvrdil a že hodnotěním výsledků průvodních dochází k přesvědčení, že pro zjiřtění takového obsahu schází jakýkoliv podklad. Stížnost poukazuje k tomu, že bylo zjiřtěno, že obžalovaný letáky rozšiřoval, a vyvozuje z toho, že se přímo vnucuje další závěr, že je od někoho za účelem rozšiřování převzal, a vyslovuje právní názor, že obžalovaný, jehož povinností vzhledem na volební agitaci prý bylo, by si obsah letáků uvědomil, jednal necpatrně a kulposně když se tak nezachoval, což prý již vyčerpává skutkovou podstatu přečinu urážky na cti dle §§ 493, 491 tr. zák. Než názor tento jest právně pochybeným. Vždyť tento trestný čin jest činem dolosním a nikoliv kulposním, formou jeho viny jest úmyslnost, třebaže by nějaký další zvláštní animus iniuriandi, uraženému ublížiti, jemu křivdu způsobiti, se nevyžadoval (srovnej Lamasch: »Grundriss des Strafrechts« str. 66, Finger: »Das Strafrecht«, 3. vydání, 2. díl str. 264, Stooss: »Lehrbuch des Östr. Strafrechts«, II. vydání str. 332). Správně tedy soud první stolice, vyloučiv, že by byl obžalovanému obsah letáků znám, sprostil ho pro nedostatek subjektivních pojmových znaků z obžaloby pro uvedený trestný čin.

Čís. 552.

Krádeř. Lhostejno, jakým způsobem naloží pachatel s věcí, již si přisvojil s vůlí, nakládati s ní jako s vlastní, a zda-li se věcí obohatí.

(Rozh. ze dne 3. října 1921, Kr I 250/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne

13. ledna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem krádeže podle § 460 tr. zák.

D ů v o d y:

Nalézací soud zjistil, že Vilém K. roznášel dne 30. dubna 1920 v Ch. pozvánky ku shromáždění, svolanému stranou národně socialistickou, že Albín F. celý balíček pozvánek v ceně 12 K K-ovi z rukou vytrhl a obžalovanému Jiřímu J. předal, že J. s balíčkem pozvánek utekl a pozvánky pak zahodil; jednání své omlouval J. tím, že prý byl toho mínění, že národně sociální strana květnové slavnosti uspořádati v Ch. nesmí, nýbrž že to smí pouze strana sociálně demokratická. K otázce, jednal-li J. pro svůj užitek, přisvědčil nalézací soud v úvaze, že užitek nemusí záležeti ve vlastním materiálním prospěchu (užitku) pachatelově, nýbrž že jím může býti též ideelní užitek (cui prodest); J. chtěl bezprávným odnětím a zničením pozvánek prospěti své straně, tak že byla krádež nepřímou v jeho prospěchu. Tomuto výroku odporuje stížnost, dovolávajíc se zmatečného důvodu § 281 čís. 9 lit. a) tr. ř. Dovozuje, že skutková podstata krádeže požaduje zjištěný úmysl; úmysl pachatelův musí prý směřovati k vlastnímu užitku, zákon požaduje nejenom vlastní užitek, nýbrž přímo užitek materiální (hmotný), prospěch na jmění; v této trestní věci však nemůže prý býti o tom řeči, že obžalovaný hleděl opatřiti ideelní užitek své straně a tím nepřímou i sobě; jednání obžalovaného prý ani nebylo s to, by přivodilo takový účinek; nesprávné jest prý tvrzení, že odnětí jakéhosi množství letáků jedné politické strany prospěje jiné politické straně, naopak prý nerozvážené jednání obžalovaného mohlo býti jeho straně jen na újmu. Právní pojetí zmatečné stížnosti jest mylné. K pojmu odnětí pro svůj (pachatelův) užitek ve smyslu § 171 tr. zák. stačí odnětí věci movité z cizího držení za účelem nakládání jí jako vlastní. Úmysl pachatelův směřuje k tomu, by protiprávně přivlastnil si movitou věc, jež je v držení jiného proti vůli jeho. »Užitek« nebo »zisk«, jenž charakterisuje úmysl pachatelův, spočívá ve skutečném přivlastnění si věci, v jejím získání, nějakého dalšího užitku se nevyžaduje. Užitek ten tkví v možnosti a vůli, nakládati cizí věci movitou jako svou vlastní, aniž se k pojmu jeho vyžaduje, by z činu pachatelova mělo po úmyslu jeho nastati rozmnožení jeho jmění, jeho obohacení se. Jak pachatel věcí, již odejmul z držení a bez přivolení třetí osoby v úmyslu, by jí jako vlastní nakládal, pak skutečně naloží, zda jí jmění svoje rozmnoží, neb jmění jiného, neb jinému ji daruje, neb dokonce jí zničí, aneb, jak se to stalo v tomto případě, ji zahodí, jest lhostejno. Dle zjištění nalézacího soudu měly pozvánky cenu 12 K, obžalovaný je trvale odňal z držení a proti vůli majitele v úmyslu, aby s nimi nakládal jako věci vlastní, a jsou proto splněny všechny pojmové znaky krádeže, nehledě ani k tomu, že obžalovaný patrně prospěch své strany považoval za prospěch svůj.

Čís. 553.

Výhrůžka ve smyslu § 98 b) tr. zák. nemusí býti pronesena přímo ku ohroženému, stačí, byla-li pronesena v úmyslu, by byla ohroženým slyšena.